

**ỦY BAN NHÂN DÂN
XÃ YÊN HÒA**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /UBND
V/v tập trung chỉ đạo sản xuất vụ
Mùa năm 2022

Yên Hòa, ngày tháng 6 năm 2022

Kính gửi: - HTX NN Yên Hòa
- Các đồng chí Bí thư, trưởng thôn

Hiện nay, toàn xã đã hoàn thành thu hoạch xong các cây trồng vụ Đông xuân. Để tổ chức sản xuất vụ Mùa đảm bảo thời vụ và kế hoạch đề ra. UBND xã yêu cầu Ban Giám đốc các HTX NN, thành viên Ban chỉ đạo sản xuất vụ Mùa năm 2022 của xã, các đơn vị thôn xóm, các ngành có liên quan tập trung chỉ đạo tổ chức thực hiện tốt một số nội dung sau:

1. HTX Nông nghiệp Yên Hòa

Đôn đốc, động viên các chủ máy khẩn trương xuống đồng làm đất sớm, kết hợp vệ sinh đồng ruộng, cày vùi gốc rạ, lúa chết và cỏ dại nhằm hạn chế một số đối tượng dịch hại ngay từ đầu vụ Mùa. Rà soát những diện tích bị nhiễm lúa cỏ ở vụ Đông xuân năm 2022 thực hiện tốt các biện pháp quản lý lúa cỏ theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn nhằm hạn chế khả năng lây lan và gây hại trên diện rộng ở vụ Mùa năm 2022 (*có hướng dẫn kèm theo*).

Huy động mọi lực lượng nạo vét kênh mương, khơi thông dòng chảy đảm bảo nước tưới và chủ động tiêu úng kịp thời cho các cây trồng vụ Mùa khi xảy ra mưa lớn. Chủ động phối hợp với Chi nhánh khai thác công trình thủy lợi huyện điều tiết nước phục vụ làm đất, khoanh vùng các vùng trũng thấp khi gieo cấy.

Căn cứ kế hoạch sản xuất vụ Mùa năm 2022 và điều kiện cụ thể, tập trung gieo trồng đúng thời vụ; khuyến khích mở rộng áp dụng phương thức cấy máy, hạn chế diện tích gieo vãi, vận động nhân dân không gieo vãi ở những vùng không chủ động tưới tiêu, thường xuyên bị ngập úng.

Theo dõi sát diễn biến của thời tiết khí hậu để có các biện pháp phòng tránh và xử lý kịp thời những ảnh hưởng xấu đến cây trồng, hạn chế tối đa do thời tiết gây ra. Chủ động sử dụng những giống ngắn ngày dự phòng để gieo mạ hoặc gieo vãi phục vụ sản xuất.

2. Thành viên Ban chỉ đạo sản xuất vụ mùa

Tăng cường cán bộ đi cơ sở, phối hợp với các đơn vị thôn xóm hướng dẫn, đôn đốc các đơn vị chuẩn bị tốt các điều kiện, tổ chức sản xuất vụ Mùa đảm bảo kế hoạch.

Đôn đốc các đơn vị thực hiện tốt các biện pháp quản lý lúa cỏ, công tác diệt chuột trong sản xuất vụ Mùa. Theo dõi sát diễn biến của thời tiết và các đối tượng dịch hại, dự báo sớm tình hình phát sinh gây hại trên các cây trồng vụ Mùa để tham mưu, hướng dẫn các biện pháp phòng trừ kịp thời, hiệu quả.

3. Các đơn vị thôn xóm

Tăng cường phối hợp với HTX NN khẩn trương triển khai công tác làm đất, chuẩn bị tốt các điều kiện phục vụ sản xuất, tổ chức sản xuất vụ Mùa đảm bảo trong thời vụ, kế hoạch đã được xây dựng.

4. Đề nghị MTTQ Việt Nam xã và các đoàn thể xã

Tăng cường xuống cơ sở phối hợp với các đơn vị thôn xóm tăng cường công tác vận động, tuyên truyền cho hội viên và nhân dân nắm chắc kế hoạch gieo cấy của địa phương, tập trung triển khai ngay các điều kiện phục vụ sản xuất, tổ chức sản xuất vụ Mùa đảm bảo trong thời vụ.

5. Đài truyền thanh xã

Tăng cường thời lượng phát thanh, tuyên truyền kế hoạch sản xuất vụ mùa; hướng dẫn các biện pháp quản lý lúa cỏ; kỹ thuật gieo trồng, chăm sóc phòng trừ sâu bệnh cho các cây trồng vụ Mùa năm 2022 để nhân dân biết, thực hiện tốt./.

Nơi nhận:

- TT Đảng ủy, TT HĐND xã;
- Lãnh đạo UBND xã;
- BCĐ sản xuất vụ mùa;
- Như kính gửi;
- Đài truyền thanh xã;
- Lưu: VT, VP

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Cảnh

HƯỚNG DẪN

Biện pháp quản lý lúa cỏ vụ Mùa năm 2022

(Kèm theo Văn bản số /UBND ngày /6/2022 của UBND xã)

1. Đặc điểm lúa cỏ

Lúa cỏ (hay còn gọi là lúa ma, lúa trời, lúa hoang) rất giống lúa thường, thời gian sinh trưởng ngắn hơn, do đó khi canh tác bằng hình thức gieo sạ, gieo vãi rất khó phát hiện và tiêu diệt bằng các biện pháp làm cỏ tay khi cây lúa cỏ còn nhỏ.

Lúa cỏ ở giai đoạn đầu sinh trưởng mạnh hơn nên cạnh tranh dinh dưỡng với lúa thường, lúa cỏ trổ bông sớm hơn lúa thường 5-7 ngày, thời gian trổ kéo dài, chín không đều, với đặc điểm thân lúa cỏ cứng nên ít bị chuột gây hại và có khả năng chống chịu được một số đối tượng sâu, bệnh hại; hạt lúa có râu dài, hoặc không có râu, hạt có dạng thon dài hoặc bầu dục màu vàng và vàng sẫm, có dạng hạt có mỏ tím, tỉ lệ lép cao, đặc biệt là rất dễ rụng hạt, do đó lúa cỏ dễ phát tán trên đồng ruộng, tồn tại sang các vụ tiếp theo.

Hạt lúa cỏ có sức sống rất mãnh liệt, sau khi hạt rụng xuống nếu gặp điều kiện thuận lợi thì nảy mầm luôn, nếu gặp điều kiện bất thuận thì hạt ngủ nghỉ nhưng vẫn có sức sống cũng như duy trì sức nảy mầm trong vài năm, do vậy lúa cỏ tồn tại, tích tụ và tăng dần qua các vụ. Mặt khác qua nhiều vụ canh tác lúa cỏ cũng có sự giao phấn (tỷ lệ nhỏ) với lúa thường, nên lúa phân ly ra tính trạng xấu do đó khó nhận biết và quản lý. Lúa cỏ ngoài việc cạnh tranh dinh dưỡng của cây trồng, thì lúa cỏ còn ảnh hưởng chất lượng chất lượng gạo (hạt gạo lúa cỏ trắng đục, hoặc có màu đỏ). Lúa cỏ xuất hiện và gây hại trên địa bàn xã trong những năm qua, nhiều gia đình đã có diện tích bị nhiễm lúa cỏ đã phải cắt bỏ toàn bộ diện tích lúa bị nhiễm. Lúa cỏ gây hại không kém bất cứ loại dịch hại nào nếu không xử lý triệt để thì nguy cơ sẽ lây lan và gây hại trên diện rộng làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến năng suất lúa.

2. Nguyên nhân lúa cỏ xâm nhiễm trên đồng ruộng

- Nguyên nhân cơ giới do quá trình máy gặt từ vùng bị nhiễm lúa cỏ sang vùng không bị nhiễm lúa cỏ (do không vệ sinh máy trước khi xuống gặt).

- Do quá trình canh tác lúa lâu đời, giống lúa bị phân ly, thoái hóa và tính chất di truyền có xu hướng trở lại các đặc tính của nguồn gốc lúa hoang đại ban đầu (hiện tượng lại giống) và xuất hiện loại lúa cỏ.

- Việc người dân tự để giống lúa, nhất là sử dụng giống trong vùng đã nhiễm hạt giống lúa cỏ để gieo cấy cho vụ sau sẽ làm gia tăng sự xâm nhiễm của lúa cỏ trên đồng ruộng.

- Trong quá trình canh tác sản xuất, lúa cỏ tồn tại và xâm nhiễm qua các con đường như: vệ sinh đồng ruộng không kỹ, làm đất, theo dòng nước, gieo

cây, máy gặt đập thu hoạch tại nhiều vùng khác nhau...tạo điều kiện cho hạt lúa cỏ tồn tại và xâm nhiễm ở nhiều vùng, nhiều vụ sản xuất.

- Đến nay vẫn chưa có loại thuốc bảo vệ thực vật nào diệt trừ được lúa cỏ mà lại an toàn cho cây lúa thường.

3. Biện pháp quản lý

Trước thực trạng xâm nhiễm của lúa cỏ, đề chủ động quản lý lúa cỏ nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại cho sản xuất lúa vụ Mùa 2022. UBND xã hướng dẫn các biện pháp quản lý lúa cỏ hại lúa vụ Mùa 2022 như sau:

3.1. Biện pháp canh tác

- Vệ sinh máy gặt trước và sau khi thu hoạch lúa ở vùng bị nhiễm lúa cỏ để hạn chế lúa cỏ lây nhiễm sang các ruộng, các vùng, các xã khác nhau.

- Khuyến cáo người dân sử dụng giống lúa đủ tiêu chuẩn chất lượng (giống nguyên chủng, giống xác nhận). Hạn chế việc tự để giống qua các vụ, đặc biệt không sử dụng lúa tự để ở những vùng đã có lúa cỏ xâm nhiễm để gieo cấy ở vụ sau.

- Hạt lúa cỏ có thể trôi và phát tán theo đường nước tưới tiêu, do đó cần khoanh vùng bị nhiễm, vệ sinh đồng ruộng và kênh mương sau mỗi vụ thu hoạch. - Đối với ruộng lúa đang bị lúa cỏ gây hại rải rác cần phải nhổ bỏ lúa cỏ bằng tay; thường xuyên cắt các bông lúa cỏ lẫn tạp khi mới trổ hạt chưa kịp vào chắc đem tiêu hủy để tiêu diệt nguồn lây lan.

- Những diện tích lúa bị nhiễm lúa cỏ trên 70% cần khoanh vùng (đắp bờ ngăn, chằng lưới mắt nhỏ trên ruộng), thu hoạch riêng, tận thu, cắt sát gốc; sau khi thu hoạch, phơi khô rơm, rạ và vun gọn tiến hành đốt để tiêu diệt tàn dư.

3.2. Sử dụng chế phẩm sinh học kết hợp làm đất

Sử dụng chế phẩm nấm đối kháng Trichoderma, chế phẩm vi sinh phân hủy xellulo bằng cách: Sau khi thu hoạch lúa xong, tiến hành cày sớm và đưa nước vào ngập bề mặt ruộng tạo ẩm sau trộn đều chế phẩm với cát, tro bếp hoặc phân lân để vãi trên mặt ruộng cho đều ngâm trong thời gian 72 giờ xong rút hết nước tạo điều kiện cho hạt lúa cỏ, lúa rơi rụng trên bề mặt ruộng nảy mầm khi hạt lúa nảy mầm được khoảng 2 lá thì tiến hành đưa nước vào cày bừa để loại bỏ cây nảy mầm đồng thời tiếp tục ngâm nước 3-5 ngày nữa sau đó rút nước để tạo điều kiện cho hạt lúa cỏ và các loại cỏ dại nảy mầm. Cho nước vào ruộng, làm đất 1-2 lần và rải đều chế phẩm vi sinh lần 2 trước khi sạ/cấy để có thể hạn chế được hết những hạt lúa cỏ tồn tại trong tầng canh tác.

3.2. Chuyển đổi phương thức canh tác

- Chuyển từ phương pháp gieo sạ, gieo vãi bằng tay sang sạ hàng, hoặc chuyển sang phương pháp gieo mạ, cấy lúa bằng tay hay bằng máy nhằm phân biệt để dàng cây lúa cỏ lúc còn non khi chúng mọc ngoài hàng lúa trồng để sớm nhổ bỏ và tiêu hủy.

- Những vùng có đủ điều kiện, khuyến cáo nông dân áp dụng biện pháp luân canh hoặc chuyển đổi sang trồng các cây màu (ngô nếp, lạc, rau...) từ 2-3 vụ liên tiếp. Đặc biệt là cây họ đậu như đậu tương, đậu xanh, lạc./.